

LSK Poultrylla juhlavuosi

Kanaa ei enää jalosteta Suomessa, vaan nuorikkokasvattajat hankkivat eläinaineksen kotimaisilta maahantuojilta. Yksi alan yrityksistä, laitilainen LSK Poultry, täyttää tänä vuonna 50 vuotta.

Suomessa oli 60-luvulle tultaessa parikymmentä jalostuskanalaa ja siitoskanaloita toistasataa. Valkea leghorn oli valtarotu, sen rinnalla munitettiin ruskeaa new hampshirea. Hybridikanan edut tunnettiin ja roturisteytystä käytettiin tuotannossa yleisesti.

LSK Poultryn edeltäjä, Lounais-Suomen Kananjalostuskeskus, sai alkunsa siitoskanaloiden tiivistäessä yhteistyötään. Yrityksen nykyisen toimitusjohtajan **Sanna Muuraman** isoisä oli perustajien joukossa. Kanojen jalostus, lisäys ja valinta olivat täysin kotimaisissa käsissä yrityksen ensimmäiset

20 vuotta. LSK-kana kilpaili markkinoilla tasavahvasti Mäkelän jalosteen kanssa. Eri jalosteita verrattiin Urjalan koeasemalla riippumattomissa kokeissa, joissa oli mukana myös ulkomaisia kanahybridejä.

Kapea kotimainen jalostuspohja joutui isojen kananjalostajien kanssa kovaan kisaan ja joutui lopulta taipumaan: ulkomaiset jalosteet tuottivat paremmin ja olivat kestävämpiä kuin omat kanalinjat. Isabrown, ensimmäinen ulkomainen kana, sai tuontiluvan vuoden 1987 lopulla. Seuraavana vuonna luvan haki ja sai myös LSK valitsemalleen saksalaiselle LSL-kanalle. Yrityksen oma kananjalostus päättyi vuonna 1989.

Toiveena tasaisempi tuotanto

Tänä päivänä LSK Poultry tuo maahan kana-ainesta isovanhempaispolven untuvikkoina Saksasta ja kasvattaa ne omassa, Laitilassa sijaitsevassa karanteenikasvattamossaan. Samalla tilalla ne munitetaan ja munat haudotaan, ja syntyvästä polvesta kasvatetaan siitoslinnut kahden eläintenhoitajan voimin.

Muuraman tila Rymättylässä ja Kankareen tila Säkylässä munittavat siitoskanat. Munat haudotaan Humppilassa yhtiön hautomossa, ja sieltä poikaset lähtevät untuvikkoina munittajille ja nuorikoiden kasvatukseen erikoistuneille tiloille.

”Tuontierässä on runsaat tuhat lintua, ja

Sanna Muuraman isoisä ja Heikki Kankareen isä olivat perustamassa Lounais-Suomen Kananjalostuskeskusta vuonna 1965. Valokuvat kertovat värikkäästi kuluneista 50 vuodesta.

Yrityksen edustajat vierailivat Lohmannilla tutustumassa siitoskanojen tuloksiin. Kuvassa Tapio Laaksonen, Heikki Kankare ja Heiko Tiller.

LSK POULTRY OY

TOIMIALANA on Lohmann -kana-aineksen maahantuonti, markkinointi ja neuvonta
PÄÄKONTTORI JA KARANTEENITUOTANTO Laitilassa, untuvikkohautomo Humppilassa

TYÖNTEKIJÄT 6 vakituista ja 6 osa-aikaista

TUOTTA noin kaksi miljoonaa kananpoikasta vuodessa

LIKEVAIHTO 2,1 miljoonaa euroa (2014)

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA Pertti Lehtonen

OSAKKAITA 60, yli 80 % osakkeista omistavat Pertti Lehtonen sekä Kankareen ja Muuraman perheet

eriä tulee noin 65 viikon välein”, Muurama kertoo. ”Vuodessa tuotamme Suomen markkinoille noin kaksi miljoonaa tuotantopölyn poikasta. Polvi alkaa vaihtua munittamoissa runsaan vuoden kuluttua isovanhempaiserän tuonnista.”

Tuotannossa on pyrittävä ennakoimaan mahdollisimman tarkasti markkinoita, jotka eivät ole tasaiset. Puolen vuoden aikana myyntiin on saatava kaksi kolmasosaa vuoden koko tuotannosta, joten ylikapasiteettia tarvitaan. Ylimääräiset siitosmunat hyödynnetään teollisuudessa.

Kanojen potentiaali käyttöön

Sanna Muurama tuli taloon vuonna 1994 ja aloitti toimitusjohtajana 2002. Alkuaikoina saksalainen päämies seurasi tarkoin alan kehitystä eri markkina-alueilla. Munan hinnoittelu ja hintojen kehitys kiinnosti, sillä ne vaikuttivat jalostustavoitteisiin.

Tätä nykyä toimintatapa on toinen. Jalostusyhtiö Lohmann Tierzucht kehittää useita erilaisia jalosteita, joista asiakkaat valitsevat omille markkinoilleen sopivimman.

”Suomessa munista maksetaan kilojen mukaan. Silloin munantuottaja saa parhaan keskihinnan Classic-jalosteella. Jos munat myytäisiin kappalehintaan, pieniä munia tuottava jaloste olisi kannattavampi. Afrikassa myös kanan lihaa arvostetaan, joten siellä käytetään kanaa, jolla on hyvä loppupaino.”

Muuraman mukaan myös kana on muutunut. Ennen kanoja munitettiin 12 kuukautta, nyt tuotantokausi on pidentynyt 14-15 kuukauteen.

”Samalla kanojen rehuhyötysuhde on parantunut: ne syövät vähemmän ja tuottavat enemmän kuin ennen. Tämä asettaa haasteita rehustukselle ja managementille.”

Jalostaja antaa kanojen ruokinnalle ja hoidolle tietyt suositukset, mutta ohjeita päivitetään harvakseltaan eikä niissä huomioida eri alueiden vaihtelevia oloja. Niinpä maahantuojan tärkeä tehtävä on koota, jalostaa ja jakaa tietoa kasvattajille ja munittajille, jotta kanojen koko tuotantopotentiaali saadaan käyttöön.

”Tuottajat ovat valveutuneita ja kiinnostuneita, ja pystyvät hyödyntämään yhä tarkempaa dataa”, kiittää Muurama asiakkaita.

Tärkeintä toiminnassa on hänen mukaansa untuvikkotuotannon moitteeton laatu. ”Terveet, hyvät siitoskanat, hyvä hautomohygieeni, toimituskyky, näiden pitää olla ’just eikä melkein’. Kun on saatu aikaiseksi hyvä nuorikko ja munittajalla on management kohdallaan, tuotannossa onnistumisen todennäköisyys on jo suuri.”

Muutokset eivät lopu

Kristallipallo olisi mieluinen syntymäpäivälahja juhlivalle yritykselle. Tulevaisuuden ennustaminen ilman sitä on mahdotonta, niin suuria muutoksia alalla on meneillään.

”Viimeisinä 10 vuotena on jo tapahtunut paljon. Häkkuuudistus on ollut suuri muutos, samoin viime aikojen tukipäätökset. Nyt meneillään on pakkaamotoiminnan kansainvälistyminen. Tanskalaisomistusta on tullut myös lihasiipikarjan haudontaan”, Muurama luettelee.

Erilaiset muutospulssit kulkeutuvat hänen mukaansa Suomeen paljon aikaisempaa nopeammin. Kuluttajien vaatimukset muissa maissa voivat poikata kaikkiin EU-maihin ulottuvia uusia määräyksiä. Myös esimerkiksi mittaviin lopetuksiin pakottava tautiepidemia jossain Euroopan maassa voisi tuntua meikäläisillä untuvikkomarkkinoilla asti, vaikka Suomi säästyisi tartunnalta.

”Pitkän aikavälin toiveemme on tietysti, että tuotantoketju pysyisi Suomessa, niin munien kuin myös lintujen osalta. Rajat ovat auki, meitä ei suojaakaan muu kuin salmonellavapauden mahdollistamat toimet.”

Ensimmäiset LSK-untuvikot toimitettiin Saksasta Laitilaan vuonna 1988. Toimitusjohtaja Ulla-Riitta Ylenius kantamassa arvokasta kuormaa.

Uusi jalostuskanala yksilöhäkkeineen ehti toimia vajaat kymmenen vuotta. Jukka Telkkälä kirjaa ylös tuotostietoja.

Kananpoikasten sukupuolilajittelua toiminnan alkuvuosina.